

Fakta om Lillebælt Syd Vindmøllepark

Parken:

Hvad er Lillebælt Syd Vindmøllepark?

En mulig vindmøllepark mellem Fyn og Nordals placeret i et af de 16 områder, som i 2012 blev udpeget af den daværende regerings Havmølleudvalg som egnede til at undersøge nærmere med henblik på at opføre en kystnær vindmøllepark. Parken kommer til at ligge uden for Natura 2000-området.

Hvor stor bliver den?

Parken bliver på i alt 160 MW. For at opnå den ønskede kapacitet for vindmølleparken arbejdes der i projektet med to 'yderpunkter' med henholdsvis de største og de mindste vindmøller, der kan komme på tale:

- 20 møller på 8MW, hvor hver mølle har en samlet højde på 192,5 meter med en vingelængde på 83,5 meter og 109 meter til nav.
- 40 møller på 4MW, hvor hver mølle har en samlet højde på 165 meter med en vingelængde på 65 meter og 100 meter til nav.

Parkens areal vil afhænge af antallet af møller, men parken kommer kun til at stå på en mindre del af det område, der er udpeget som egnet til forundersøgelse.

Hvilken kapacitet får den?

Med 160MW kan den producere strøm svarende til forbruget i 140.000 husstande.

I virkeligheden vil parken levere grøn energi til husstande, virksomheder, institutioner, transport og gadebelysning.

Hvad betyder grøn energi?

At der ikke skal bruges fossilt brændstof til at fremstille den. Lillebælt Syd Vindmøllepark er et muligt led i omlægningen af energiforsyningen til vedvarende energi, og den er derfor på linje med både den tidligere og den nuværende regerings energi- og klimapolitik for Danmark. Samtidig er projektet et af Sønderborgs mange klimainitiativer for at blive CO₂-neutral i 2029.

Hvor grøn er den?

Parken ventes at kunne reducere CO₂-udledningen med 250.000 tons om året. Det svarer til godt en tredjedel af Sønderborg-områdets nuværende årlige udledning fra strøm produceret af fossile brændstoffer.

Giver den arbejdspladser?

Fagforbundet 3F har vurderet, at Lillebælt Syd Vindmøllepark vil kunne skabe 2.400 midlertidige jobs og 30-40 varige jobs. Til sammenligning er der 70 medarbejdere i Grenaa til drift af Anholt Havmøllepark. Det vil havne i nærområdet f.eks. Assens eller Aabenraa, der bliver udskibningshavn og/eller servicehavn, alt efter hvilke havne der kommer med i de konsortier, som byder på etablering og drift af vindmølleparken.

Kan man blive medejer

Ja, den såkaldte Køberetsordningen, der findes i loven om fremme af vedvarende energi, giver naboer mulighed for at købe ejerandele, hvis de bor i nærheden af det sted, hvor møllerne skal opstilles eller blot inden for samme kommune. Det betyder, at borgerne i Sønderborg, Assens, Faaborg-Midtfyn, Ærø, Aabenraa og Haderslev kommuner kan købe ejerandele.

Hvordan ser businesscasen ud?

Businesscasen bygger på, at Lillebælt Syd Vindmøllepark skal kunne levere grøn strøm til markedspris uden statstilskud. Den samlede investering i etablering af vindmølleparken forventes at være ca. 1,6 mia. kr. I den nuværende businesscase forventes der et afkast på mellem 5 og 9% af investeringen afhængigt af de konkrete bud på etablering og drift af vindmølleparken.

I løbet af foråret 2019 vil der blive etableret et projektselskab til håndtering af projektering og udbud samt til at finde finansielle partnere til projektet.

Derudover giver en køberetsordning naboer mulighed for at købe ejerandele i det kommende vindmølleprojekt, hvis de bor i nærheden af det sted, hvor møllerne skal opstilles, eller blot inden for samme kommune. Naboer vil samlet set få mulighed for at købe min. 20% af projektet. Vindmølleparken vil komme i offentligt udbud i 2020, såfremt Energistyrelsen giver etableringstilladelse i 2019.

Miljøkonsekvensvurderingen:

Hvem har udarbejdet den?

Det er konsulentfirmaet COWI, der på vegne af Sønderborg Forsyning står for miljøkonsekvensvurderingen.

Hvad omhandler rapporten og hvad er hovedkonklusionerne?

Rapporten vurderer de mulige miljøkonsekvenser i anlægs- og driftsfaserne på følgende områder: Befolkningen og menneskers sundhed, kulturhistorie og arkæologi, landskab og visuelle forhold, natur på land og overfladevand, marin natur, fugle, Natura 2000, støj og sikkerhed til vands og i luften. For næsten alle områder og delområder gælder, at påvirkningerne er små ("ubetydelige" eller "lille"), og i de fleste tilfælde, hvor der er risiko for påvirkninger ("middel", "stor" eller "væsentlig") kan disse enten mindskes væsentligt eller helt undgås med afværgeforanstaltninger.

Hvad siger den om mennesker og sundhed?

Rapporten anerkender, at der er sædvanlige gener i anlægsfasen f.eks. i form af støj, men at disse gener er tidsbegrænsede og holder sig indenfor grænseværdierne. Støjen i driftsfasen, som var et af de spørgsmål, der blev rejst på borgermøderne, er ikke væsentlig, da møllerne står så langt fra kysten - den nærmeste mølle er mindst 4 kilometer fra kysten og endnu længere væk fra nærmeste beboelse.

Hvad siger den om landskab?

Rapporten behandler den visuelle påvirkning, omtalt som "det nye tekniske element i landskabet", og vurderer den som alt fra lille over middel til stor, alt afhængigt af, hvor tæt på vindmøllerne man bor eller opholder sig. Rapporten slår fast, at mens nogle vil finde møllerne forstyrrende, så er der ingen sundhedsrisici forbundet med den visuelle påvirkning (se visualiseringer på lillebaeltsyd.dk/visualiseringer).

Hvad siger rapporten om natur?

Rapporten kortlægger havbund, dyreliv og fugleliv i området og sammenligner de mulige påvirkninger i Lillebælt med erfaringer fra andre vindmølleparker placeret i vand. Vurderingen er, at påvirkningerne vil være ikke-væsentlige, og at de nye stensatte fundamenter også vil kunne tiltrække eller forbedre forholdene for visse dyrearter. Møllerne vil blive opsat, så de tager mest muligt hensyn til eksisterende stenrev og havbundsmiljø.

Hvis vindmøllerne anlægges med monopæle, skal marsvin og sæler jages væk fra selve området med støjsendere i dele af anlægsfasen, og så skal f.eks. såkaldte boblegardiner dæmpe støjudbredelsen under vand, således at dyrenes hørelse ikke tager skade.

Både træk-, land- og vandfugle er blevet kortlagt med radar, kikkertobservationer, tællinger og statistik fra nationale databaser. Af de 41 arter, der opholder sig eller over- eller gennemflyver området på træk, er ederfuglen den mest forekommende. Da de fleste ederfugle og andre arter opholder sig uden for selve området, hvor vindmøllerne eventuelt opføres, forventes fortrængningen af fugle i både anlægs- og driftsfasen at være minimal. Risikoen for kollision med rotorbladene er kortlagt for en række af de mest forekommende og trækkende fugle, og igen er ederfuglene mest udsat. Dog er risikoen for kollision vurderet til i værste fald at være en fugl om året.

Hvad siger rapporten om kultur?

Ved anlæggelse af transformatorstationen og nedlæggelse af kablet skal der tages hensyn til både dyr, kultur og arkæologi. En fremgangsmåde for dette - blandt andet tæt samarbejde med relevante museer og foreninger - er nøje beskrevet i rapporten. Derfor ventes påvirkningen af natur og kultur på land at være begrænset.

Hvad siger rapporten om ejendomspriser?

Rapporten nævner to eksempler, hvor betydningen er blevet undersøgt (reference: Analyse af vindmøllers påvirkning på priser på beboelsejendomme). Det handler om to store parker, hvor afstanden til kysten var hhv. 3.5 km og 10 km. Her viser resultaterne, at etablering af parkerne ikke har påvirket ejendomspriserne på hverken helårsbeboelse eller sommerhuse signifikant. COWI-rapporten slår dog også fast, at der ikke kan trækkes direkte paralleller til Lillebælt Syd, og at man derfor ikke kan udelukke, at opførelsen af en vindmøllepark her kan påvirke markedsprisen på ejendomme. Boligejere kan få undersøgt, om værdien af deres bolig forringes. Hver ejendom vurderes individuelt af en uvildig taksationsmyndighed.

Hvad siger rapporten om turisme?

Også her er det umuligt at forudsige noget konkluderende om Lillebælt Syd Vindmølleparks endelige påvirkningen på erhvervet. Andre undersøgelser og analyser fra Skotland og Danmark viser dog, at vindmøller opført i nærheden af kyster ikke påvirker turismen negativt - de kan sågar have den modsatte effekt, nemlig at tiltrække turister.

Hvad med sikkerhed?

Der vil være perioder i anlægsfasen, hvor lystsejls og lystfiskeri i området ikke er muligt. I driftsfasen er der ingen problemer.

Processen:

Hvad sker der nu?

Forundersøgelsen er nu afsluttet, og Sønderborg Forsyning har den 26. november 2018 indsendt udkast til miljøkonsekvensrapport til Energistyrelsen.

Samtidig med at den foreløbige rapport indsendes til Energistyrelsen, sendes den til nabokommunerne, og den offentliggøres på lillebaeltsyd.dk/forundersogelse.

Sønderborg Forsyning har inviteret til tre informationsmøderne, der afholdes på Als og på Fyn den 26. og 27. november 2018. Her vil resultaterne fra forundersøgelserne blive gennemgået, og det vil være muligt at stille spørgsmål om miljøkonsekvenserne.

Hvilke muligheder har nabokommuner og borgere?

Når forundersøgelsen er indsendt til Energistyrelsen kommer den i fire ugers myndighedshøring, herunder i høring hos nabokommunerne. Senere - forventeligt i starten af 2019 - kommer forundersøgelsen i en offentlig høringsrunde, hvor borgere og andre interessenter kan frembringe deres synspunkter om projektet og forundersøgelsen. Denne 2. offentlige høring står Energistyrelsen for.

Hvem træffer den endelige beslutning?

Når Energistyrelsen har afsluttet 2. høringsrunde, tilpasses projektet, så de negative påvirkninger bliver minimeret til et acceptabelt niveau. Herefter afgør Energistyrelsens eksperter, om miljøkonsekvensrapporten kan godkendes. Kan den det, sendes en indstilling til Energi-, forsynings- og klimaministeren, der træffer den endelige beslutning. Ministeren har senest udtalt sig om tilladelser og beslutningskompetence i forbindelse med et samråd om kystnære vindmøller i Jammerland Bugt den 9. november 2018, [læs ministerens redegørelse her](#).

Hvornår kan parken begynde at levere strøm?

I 2022.

Sønderborg, den 22. november 2018